
KAÇAK GÖÇMENLER AB'YE HANGİ YOLLARDAN GİRİYOR?

03.12.2018

EuroNews (1 Aralık 2018)

Bosna Hersek ile Hırvatistan arasındaki sınır Avrupa Birliği'ne girmek isteyen kaçak göçmenlerin son giriş kapılarından biri niteliğinde. Her gün onlarca göçmen Bosna-Hersek'in kuzey batısındaki ormanlık bölgede dağ patikasını kullanarak yasa dışı yollarla Hırvatistan'a, yani Avrupa Birliği'ne girmeye çalışıyor.

Ancak Avrupa Birliği 2017 yılında uygulamaya koyduğu yeni yasa çerçevesinde sınırlardaki kontrolleri arttırdı, kurulan özel sınır güvenlik birimleri son teknoloji ürünü ekipmanlar aracılığıyla kaçak göçmenlerin birlik sınırlarına girmesini mümkün mertebe engellemeye çalışıyor.

Kaçak göçmenler tekrar tekrar Avrupa Birliği'ne girmeye çalışıyor

Bihaç birlik sınırına yakın bir Boşnak kenti. Binlerce göçmen burada sıkışmış durumda, zira sınırı geçmeye çalışan birçok kişi Hırvat sınır polisleri tarafından yakalanarak geri gönderiliyor.

Göçmenlerin çoğu sınır bölgesinde kalarak tekrar tekrar Avrupa Birliğine girmeyi deniyor. Resmi konaklama merkezleri tıka basa dolu, bu nedenle yaklaşan kışa rağmen çok sayıda göçmen çadırlarda, terk edilmiş binalarda kalıyor.

Bihaç'taki sağlık koşulları insani standartlarla uyuşmuyor. Yeterli sayıda tuvalet ve duş yok. Yine de buradaki göçmenlerin çoğu, Uluslararası Göç Örgütü'nün kendi ülkelerine geri dönmelerini teşvik eden yerleştirme teklifini reddediyor.

Bu susuz, elektriksiz binada yaşayanlardan biri de Shehzad. Afganistan sınırı yakınlarında bir aşı kampanyasında görev alan Shehzad Taliban tarafından tehdit edildikten sonra Pakistan'dan ayrılarak Avrupa'ya doğru yola koyulmuş. En büyük şikayeti Slovenya'nın iltica başvurusu yapmasına izin vermemesi:

"Bir keresinde Hırvatistan'dan Slovenya'ya girmeyi başardım fakat Slovenya polisi beni yakaladı ve Bosna-Hersek'e geri yolladı. Ne söylediğimizle ilgilenmediler bile. Slovenyalı yetkililere ve polise korunmaya ihtiyacımız olduğunu defalarca söyledik, yalvardık. Bizi görüşmeye bile almadılar, belgelerimize bakmadılar. Göç bürosuna gitmeme izin vermediler. Avukat talep ettik ama avukat da vermediler."

Hırvatistan polisi göçmenlere şiddet uygulamakla suçlanıyor

Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) ise Hırvatistan'ın 2018 yılı başlangıcından bu yana 2500 göçmeni ülkeden kovduğunu iddia ediyor; 1500 kişinin sığınma talebinde bulunmasına engel olduğu ve 700 kişinin sınır muhafızları tarafından şiddete maruz kaldığı kaydediliyor.

Muhammed bize birkaç kez Avrupa Birliği'ne ormandan girmeye çalıştıklarını, ancak Hırvat polisler tarafından şiddet uygulanarak geri gönderildiklerini anlatıyor:

"Hırvat polisi hepimizi bir polis arabasına tıktı ve bizi Bosna-Hersek sınırına geri götürdü. Telefonlarımıza el koydular ve hareket etmememizi söylediler. Telefonları gözümüzün önünde kırıp parçaladılar. Daha sonra etrafımızı beş polis memuru ve iki komutan çevreledi. Ayağa kalkmamızı söylediler. Onlara bizden aldıkları paranın nerede olduğunu sorduk. Cevap vermek yerine coplarını alıp bize vurmaya başladılar. Beş kişiydik, nehre doğru koştuk. Güç bela karşı tarafa geçtik. Yağmur yağıyordu, soğuktu. Arkamızdan bize taş atıyorlardı. Tekrar Bosna'ya vardık. Sınırı geçtikten sonra taş atmaya devam ettiler. Bu elimdeki gibi küçük bir taş değil, koca koca taşlar fırlattılar."

Hırvatistan Schengen bölgesine dahil olmak istiyor. Bu sebeple Avrupa Birliği dış sınırını güvence altına almak için ekstra çaba harcıyor. Güvenlik güçleri göçmenleri hırpalayarak, cep telefonlarını parçalayarak işlerini riske atmayacaklarını söylüyor. Cetingard Sınır Polisi amiri Damir Butina'ya göre göçmenler kendi aralarında kavgaya edip daha sonra suçu onlara atıyor:

"Bosna-Hersek'ten gelen, göçmen gruplar arasındaki şiddet olaylarına ilişkin raporları biliyoruz. Yaralanmalar büyük ihtimalle göçmen gruplar arasındaki kavgalar sırasında oluşmuştur. Muhtemelen birbirlerine zarar verip daha sonra da bunun sorumlusunun Hırvat polisi olduğunu iddia ediyorlar."

Polisin göçmenlere şiddet uyguladığına ilişkin tartışma siyasi bir boyut kazandı: Hala Hırvatistan'ın dış sınır yönetimini değerlendiren ve birlikte insan haklarının denetiminden sorumlu Avrupa Komisyonu Hırvat hükümetinden açıklama bekliyor. Hırvatistan ise suçlamaları şiddetle reddederek, Bosna Hersek ile beraber bin kilometre uzunluğundaki kara sınırında insan kaçakçılarıyla mücadeledeki başarılarına dikkat çekiyor.

Oysa ki Sınır Tanımayan Doktorlar'dan Julien Kloberer'e göre göçmenlerin iddiaları vücutlarındaki yara izleriyle uyumlu:

"Bu vakaları belgeliyoruz ve göçmenlerin vücutlarındaki yaraları, sakatlanmaları inceliyoruz. Tanık olduğumuz yaralar göçmenlerin iddialarıyla örtüşüyor, iddia edilen şeylerle uyumlu. Bu yüzden bu çürüklerin cop kaynaklı olabileceğini düşünüyoruz."

Avrupa Birliği'ne girmek için yeni bir göç rotası mı ortaya çıkıyor?

2015 ve 2016'da, Macaristan sınırı kapatana dek yaklaşık 1 milyon göçmen ve mültecinin Avrupa Birliği'ne girmek için Batı Balkanlar Rotası'nı kullandığı tahmin ediliyor. Bu yolun kapanmasıyla kaçak göçmenler birliğe girmek için yeni yollar arıyor. 2018'de tam 21 bin kişi birliğe girmek için Bosna Hersek-Hırvatistan sınırını kullandı. Ancak Hırvatistan kontrolleri artırdı.

Hırvatistan ve diğer Avrupa sınır muhafızları Avrupa Birliği'nin dış sınırının denetim ve gözetimini sıkılaştırırken, insan kaçakçılarının da fiyatlarını yükseltiyor.

Baba Afganistan'da Amerikan ordusu için çevirmenlik yapan bir Afgan. Taliban kardeşlerinden birini kaçırmış. Canını kurtarmak için ülkesini terk eden Baba şimdiye kadar insan kaçakçılarına 5 bin 300 euro ödemiş. Hırvatistan'a giden yolun tehlikeli olduğunu farkında olduğunu ancak bu riski almak zorunda olduğunu ifade ediyor.

Kaçakçılar Hırvatistan'a geçmek için kuzey batıdaki bu dağ yolunu öneriyor, ancak onlara ödenen para boşa gidiyor. Baba'nın da içlerinde olduğu Afgan göçmenler sınırdan geçmeye çalışırken hareket dedektörleri, termal kameralar, yüksek teknolojiye sahip dronelar ve hatta küçük bir uçak tarafından gözlendiklerinin farkında değil...

Hırvatistan ve Bosna-Hersek, Avrupa Birliği Sınır Koruma Ajansı Frontex ile yakın işbirliği içinde. Yalnızca Euronews ile paylaşılan görüntülerde Frontex uçağı Hırvatistan sınırı yakınında bir minibüsün yanında bekleyen biri tespit ediliyor. Ormanın içinden gelen yaklaşık yirmi kişilik bir grup bu minibüse biniyor. Uçak aracı takip ederken, Varşova'daki Frontex İzleme Merkezi de Hırvat yetkilileri uyarıyor. Polis minibüsü durdurarak iki insan kaçakçısını tutukluyor.

Journalist name • Esra Olcaycan

Kaynak/Source: